

HT, OTL, VT, dosentti **Erkki Mennola**

10.10.2007

Valtioneuvoston päätös 28.6.2007 kuntajaon muuttamisesta Sipoon kunnan, Vantaan kaupungin ja Helsingin kaupungin välillä

Huomautuksia sisäasiainministeriön KHO:lle 7.9.2007 antaman lausunnon johdosta

Johdannoksi

Olen antanut kysymyksessä olevassa kuntajaon muutosasiassa asiantuntijalausunnon 18.1.2007 sekä siihen vielä täydennyslausunnon valtioneuvoston päätöksen jälkeen 24.7.2007.

Sisäasiainministeriön KHO:lle 7.9.2007 antama lausunto ei anna aihetta muuttaa eikä tarkistaa kyseisiin lausuntoihin kirjoittamaani tekstiä miltään osin. Tästä syystä rajoitun jäljempänä käsittelemään vain eräitä sisäasiainministeriön KHO:lle antamaan lausuntoon sisältyneitä kohtia ja oikaisemaan niissä esitettyjä virheellisiä tietoja ja väittämiä.

Aiheellista on sen lisäksi lyhyesti todeta, mitä asioita sisäasiainministeriön lausunnossa, syystä tai toisesta, *ei ole* lainkaan *käsitelty*, vaikka mielestäni niin olisi ehdottomasti tullut tehdä.

Aihepiiri, jonka sisäasiainministeriö on lausunnossaan – aikaisempaa menettelyään jatkaen – ohittanut lähes täydellisesti, ovat asiaan liittyvät oikeudelliset näkökohdat. Ministeriöltä on jäänyt jopa mainitsematta, että asian valtioneuvostossa esitellyt ministeri Mauri Pekkarinen esitti liittoshankkeen hylkäämistä nimenomaan *oikeudellisin perustein*, kuntajakolain vastaisena. Valtioneuvoston päätöksenteossa oli siis ennen kaikkea kysymys oikeudellisesta kannanotosta. Sisäasiainministeriön lausunto on tästä huolimatta edelleen vain samojen tarkoituksenmukaisuusnäkökohtien toistelua kuin asian aikaisemmissakin vaiheissa.

Tosiasiassa täysin käsittelemättä ovat jääneet edelleen myös valitusten liitteenä KHO:lle jätetyt ja muutenkin ministeriön tiedossa olleet professori Kaarlo Tuorin, dosentti Toivo Pihlajaniemen ja allekirjoittaneen asiantuntijalausunnot. Sen lisäksi, että nämä asiantuntijalausunnot ovat useiden valituskirjelmien keskeisiä lähteitä, myös esittelevä ministeri Mauri Pekkarinen nojautui osaltaan niihin, lausunnot erikseen mainiten, oman hylkäysesityksensä perusteluna. Siksi niiden olisi tullut olla sisäasiainministeriön keskeinen tarkastelukohde vastineessaan.

Asiantuntijalausunnoissa on osoitettu sekä oikeusteoriaan että käytäntöön nojautuen, että kyseinen kuntajaon muutos on vastoin lakia. Useat muutkin kunnallisoikeuden asiantuntijat ovat päätyneet samaan tulokseen ja tuoneet kantansa julki muun muassa tiedotusvälineissä. Tästä huolimatta sisäasiainministeriö on lausunnossaan edelleen vain toistellut aikaisempia yleisiä lausumiaan ja lakipykälien sisältöä, kykenemättä mitenkään kommentoimaan esitettyjä vakavia oikeudellisia näkökohtia.

Allekirjoittaneen 18.1.2007 antamassa lausunnossa on tämän lisäksi esitetty, ilmoitettuihin lähteisiin nojautuen, myös huomattava joukko erilaisia yksilöityjä kunnallispoliittisia näkökohtia,

esimerkiksi väestökehityksestä, kaavoituksesta, liikenteestä, elinkeino-oloista ym., joiden nojalla liitoshanke voidaan myös aineellisessa mielessä katsoa tarpeettomaksi ja suorastaan vahingolliseksi ja sille esitetyt perustelut pitämättömiksi. Myöskään näitä näkökohtia sisäasianministeriö ei ole kyennyt lainkaan kommentoimaan faktaperusteisesti, vaan lausunnossa on jälleen vain toistettu ministeriön jo aiemmin käyttämiä yleisluonteisia fraaseja ja adjektiiveja. Jos erittäin painavia perusteluja olisi ministeriön väittämällä tavalla todella ollut olemassa, ne olisi pitänyt pystyä myös osoittamaan painavilla faktoilla.

Huomautuksia

Sisäasianministeriön lausunto sisältää suuren joukon virheellisiä ja harhaanjohtavia kohtia, jotka antavat aiheita huomautuksiin ja oikaisuihin. Seuraavassa on mainittu niistä vain merkittävimpiä. Otsikointi perustuu sisäasianministeriön omassa tekstissään käyttämiin ilmaisuihin.

1. *”Helsingin esitys tarkoitti huomattavasti laajempaa aluetta.”*

Sisäasianministeriö pyrkii antamaan kuvan, että liitospäätös olisi jonkinlainen kompromissi, jossa myös Helsinki olisi muka joutunut merkittävästi tinkimään tavoitteistaan.

Kaikesta on kuitenkin pääteltävissä, että asioita on koko ajan kuljetettu täsmälleen käsikirjoituksen mukaisesti hyvässä yhteisymmärryksessä Helsingin kaupungin ja sisäasianministeriön kesken. Liitoksen tarkoittama alue on yhdenmukainen asiasta jo ennen hankkeen vireillepanoa sopineiden puoluejohtajien silloin julkisuudessa antamien lausuntojen kanssa. Helsinki ei ole valittanut oman esityksensä hylkäämisestä.

Helsingin laajempaa aluetta koskeva esitys on selvästikin ollut vain jonkinlainen yleisen mielipiteen harhautusyritys. Alkuperäinen tarkoitus on tosiasiaa tullut täytetyksi kuntajakoselvittäjän esittämän näennäisesti pienemmän liitoksen myötä.

2. *”Kuntajaon muutos on kuntajakolain 1 §:ssä säädettyjen kuntajaon kehittämistavoitteiden mukainen.”*

Sisäasianministeriö pyrkii luomaan ennakkokäsityksen, että vallitseva kuntajako olisi ikään kuin lähtökohtaisesti virheellinen ja sitä olisi kuntajakolain mukaan koko ajan ”kehitettävä”.

Kuntajakolain 1 §:ää ja siinä ilmaistuja yleisiä tavoitteita voidaan sisäasianministeriön mielestä käyttää tässä yhteydessä perusteluna jopa pakkoliitokselle.

Kuntajakolain ja sen 1 §:n tulkitseminen tällä tavalla on kuitenkin täysin väärin ja vastoin perustuslakia ja paikallisen itsehallinnon eurooppalaista peruskirjaa. Kuten 18.1.2007 antamassani lausunnossa jo olen todennut, lähtökohtana niin Suomen perustuslaissa kuin eurooppalaisessa kunnallisajattelussa yleensäkin on se, että *vallitseva kuntajako* on aina *ensisijainen* ja suojattu. Siihen voidaan puuttua vain lailla tarkoin rajatuissa tapauksissa ja säädettyssä järjestyksessä.

Kuntajakolaki on laki, jossa säädetään siitä, kuinka vallitsevaa kuntajakoa voidaan *muuttaa*, jos siihen on perusteltua syytä. Kuntajakolaki on luonnollisesti alisteinen perustuslaissa ja kuntalaissa turvatulle kansalaisten itsehallinnolle. ”Kuntajaon kehittämisen” tulee siis palvella nimenomaan kunnallisen itsehallintojärjestelmän parantamista ja tehostamista.

Kuntajakolain 1 §:ssä määritellyt kuntajaon yleiset kehittämistavoitteet ovat yleisiä ohjeita tässä yhteydessä noudatettavalle politiikalle. Pykälän pääasiallinen oikeudellinen merkitys on *preventiivinen*, toisin sanoen tähän säännökseen nojautuen voidaan tarvittaessa torjua kuntajaon toiminnallista yhtenäisyyttä ja tarkoituksenmukaisuutta rikkovat kuntajaon muutospyrkimykset. Pakkoliitosten perusteeksi ja yleensä kuntien itsehallinnon suojaa loukkaavien toimenpiteiden lähtökohdaksi säännös ei missään tapauksessa sovellu.

3. ”*Erittäin painaviin edellytyksiin liittyvä yleinen etu perustuu eri edellytysten ja vaikutusten kokonaisarviointiin.*”

Sisäasiainministeriö yrittää välttää analyttisen ja konkreettisiin tosiasioihin perustuvan kritiikin sillä, että se sanoo valtioneuvoston tulkinnan kuntajakolain 3 §:ssä tarkoitettujen edellytysten täyttymisestä 5 §:ssä vaaditulla tavalla erittäin painavina perustuneen ”eri edellytysten ja vaikutusten kokonaisarviointiin”.

Kokonaisarviointia ei kuitenkaan voi tehdä määrittämättä ensin arvioinnin *kriteerejä*. Se taas ei ole mahdollista, ellei mennä todellisiin, konkreettisiin asioihin. Kuntajakolain 3 §:n 1-4 kohtien, käytettävissä olevan tosiasia-aineiston ja teoreettisen tietämyksen pohjalta on mahdollista määrittellä mittareita sille, kuinka painavia erityyppiset edellytykset kussakin tapauksessa ovat ja miten niitä voidaan mitata. Jos kysymys on prosesseista, tarvitaan myös *indikaattoreita*, ennusmerkkejä, joista voidaan vetää johtopäätöksiä kehityksen suunnasta ja voimakkuudesta.

Allekirjoittanut on täydennyslausunnossaan 24.7.2007 käsitellyt tätä aihepiiriä Kuntajakolain 3 ja 5 §:n tulkintaa koskeneessa luvussa. Siinä on myös esitetty eräitä havainnollisia esimerkkejä siitä, millaisia erittäin painavat edellytykset voisivat tämän tyyppisissä tilanteissa olla. Samoin siinä on osoitettu, miksi nämä edellytykset tässä tapauksessa puuttuvat.

Sisäasiainministeriöltä arvioinnin kriteerit kuitenkin puuttuvat kokonaan, konkreettisista tosiseikoista ja niiden vertailusta puhumattakaan. Siksi puhuminen ”kokonaisarviointista” on vain tyhjä fraasi. Mitään todellista arviointia ei ole tapahtunut.

Sisäasiainministeriö joutuu teettämään varsin paljon arviointitutkimusta ulkopuolisilla asiantuntijoilla, muun muassa EU:n rakennerahastojen kansallisena hallintoviranomaisena. Allekirjoittanut on henkilökohtaisestikin ollut sellaisia tekemässä. Ministeriöstä siis löytyy myös arviointimenettelyn asiantuntemusta. Jos ulkopuolinen asiantuntija tarjoaisi sisäasiainministeriölle näissä yhteyksissä vain valmista lopputulosta ja sanoisi sen perustuvan ”eri seikkojen kokonaisarviointiin”, paperi varmasti palautettaisiin ja lasku jäisi maksamatta.

4. ”*Kuntajakoselvittäjän esitykseen sisältyy paljon yksityiskohtaisempia perusteluja, joita ei ole voitu ottaa valtioneuvoston päätöksen perusteluihin*”

Sisäasiainministeriö yrittää torjua yksityiskohtaisten perustelujen puutteeseen kohdistuvan kritiikin väittämällä, että kuntajakoselvittäjä Pekka Myllyniemen raporttiin, johon päätöksessä nojaututaan, sisältyisi huomattavasti yksityiskohtaisempaan maankäyttöön, asumiseen, liikenteeseen ja palveluihin kohdistuvia näkökohtia.

Todellisuudessa Myllyniemen raporttiin ei sisälly juuri sen enempää todellista yksityiskohtaista tietoa kuin valtioneuvoston päätöksen perusteluihinkaan, nimenomaan kun kyse on *kuntajaon muuttamisen* lainmukaisuuden ja tarpeellisuuden perusteluista. Kuten lausunnossani 28.1.2007 olen osoittanut, Myllyniemen raportti käsittelee pääosin sellaisia asioita, joilla ei ole mitään

kausaaliyhteyttä kuntajaon muuttamiseen ja kuntajakolain 3 ja 5 §:ien tulkintaan. Lisäksi Myllyniemi on kopioinut tekstinsä lähes täysin Helsingin kaupungin ja eräiden muiden tahojen asiakirjoista.

Jos valtioneuvoston päätöksenteon yhteydessä perusteluihin ei vielä voitu mahduttaa kaikkia asiaan kuuluvia yksityiskohtaisia perusteluja - mitä on vaikeata uskoa - niiden esittämisen paikka olisi ollut viimeistään nyt, sisäasiainministeriön vastineessa. Kun näin ei nytkään ole pystytty menettelemään, se on osoitus siitä, että perusteluja ei ole.

Lukuisissa kohdissa sisäasiainministeriön vastinetta käytetään ilmaisua ”objektiivisesti arvioiden” luomaan vaikutelmaa, että ministeriön näkemys perustuisi jotenkin neutraaliin ja asiapohjaiseen arviointiin. Kun sekä arviointiperusteet että faktat puuttuvat, tällaisen ilmaisun käyttäminen on täysin harhaanjohtavaa.

5. *”Sipoon kunnan asukasmäärän kasvaminen 20 000 – 40 000 asukkaalla olisi Suomessa ennen kokemattoman voimakasta.”*

Sisäasiainministeriö väittää vastineessaan, että Sipoon kunnan asukasmäärän kasvu lähivuosikymmenien aikana kaksin- tai kolminkertaiseksi nykyiseen verrattuna olisi Suomen oloissa jotenkin poikkeuksellista.

Sisäasiainministeriössä ei joko tunneta Suomen talous- ja asutushistoriaa ollenkaan taikka yleisöä halutaan johtaa tarkoituksellisesti harhaan. Kyseessä ei suinkaan olisi mikään poikkeuksellinen muutos, vaan päinvastoin eräisiin taloushistoriamme aikaisempiin vaiheisiin verrattuna varsin vaatimaton prosessi.

Lähin vertailukohta löytyy jo naapurista Espoosta. Espoon kunnan väkiluku vuonna 1950 oli 23 000 asukasta eli likimain Sipoon nykyinen asukasmäärä. Tänäpäin Espoon kaupungin väkiluku on noin 235 000 asukasta. Väkiluku on siis kymmenkertaistunut. Kasvu on myös tapahtunut nimenomaan ”toiminnallisesti Helsinkiin kiinnittyneelle alueelle”.

1800–1900 –lukujen taitteesta, Suomen nopean teollistumisen alkuvuosikymmeniltä, löytyy taloushistoriastamme vieläkin nopeampia kasvuprosesseja. Esimerkiksi Kotkan väkiluku kymmenkertaistui kaupungin perustamisen eli vuoden 1879 ja ensimmäisen maailmansodan välillä. Erittäin nopeata suhteellinen kasvu oli tuolloin useissa muissakin kasvavissa teollisuuskaupungeissa kuten Tampereella, Viipurissa ja Porissa ja niiden välittömässä ympäristössä. Myös Helsingin oma kasvu oli hyvin nopeaa.

Kuten lausunnossani 18.1.2007 olen osoittanut, koko Helsingin seudun väestönkasvu on yleisestä mielikuvasta poiketen nyt tosiasiaa hitaampaa kuin se on ollut tätä ennen sataan vuoteen, toisin sanoen noin 1 %:n vuositasoa. Se antaa mahdollisuuden normaaliin, tasapainoiseen kaupunkirakentamiseen, ilman poikkeuksellisia jättiprojekteja. Sipoon kunnan yleiskaava, jossa *varaudutaan* jopa 40 000 asukkaan muuttamiseen kuntaan *pidemmän tai lyhyemmän ajan kuluessa*, antaa mahdollisuuden hallittuun ja todellisiin tarpeisiin ja asuntomarkkinoihin mukautuvaan rakentamiseen kunnan alueella. Sen sijaan Helsingin kaupungin kaavailemat epämääräiset ja yksityiskohtaisten suunnitelmien osalta salaisiksi jääneet kertaluonteiset rakentamisprojektit ovat epäterve tapa kehittää kaupunkiseutua.

6. *”Sipoo ei ole ottanut maankäytön suunnittelussa huomioon Helsingin ja pääkaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen kehitystarpeita.”*

Sisäasiainministeriö väittää, että Sipoon kunta ei ole omassa maankäytön suunnittelussaan huomioon Helsingin ja pääkaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen kehitystarpeita.

Maankäytön suunnittelun alueellinen hierarkia on määritelty maankäyttö- ja rakennuslaissa (5.2.1999/132). Maakuntakaavan laatiminen ja siihen liittyvä kuntarajat ylittävä maankäytön yleissuunnittelu on lain mukaan maakunnan liiton tehtävä. Kunnan tehtävänä on puolestaan huolehtia yleiskaavan laatimisesta omaa aluettaan varten.

Sipoon kunta on huolehtinut lain edellyttämällä tavalla kunnan aluetta koskevan yleiskaavan laatimisesta. Sen ei ole osoitettu menen tässä työssä toimivaltuuksiensa ulkopuolelle. Kunta on ottanut yleiskaavaa laatiessaan huomioon kaikki ne vaatimukset ja ohjeet, jotka maakunnalliselta tasolta tai keskushallinnolta on lain mukaisen kaavoitushierarkian nojalla annettu. Kunta on myös osallistunut esitettyjen toivomusten mukaisesti erilaisiin toimielimiin ja neuvotteluihin, joissa on käsitelty kuntarajat ylittäviä kaavoituskysymyksiä ja ongelmia.

Sipoon kunta on siis menetellyt juuri niin kuin itsenäisen kunnan oman itsehallintonsa puitteissa on lain mukaan meneteltäväkin. Sen sijaan Helsingin kaupunki on selvästi ylittänyt toimivaltansa ryhtyessään laatimaan yksityiskohtaisia suunnitelmia toisen kunnan alueella tapahtuvaa rakentamista varten.

Ongelmat Helsingin seudun maankäytön suunnittelun koordinoinnissa eivät johdu Sipoon kuntarajoista vaan seudun yleisen hallinnollisen rakenteen epäkohdista. Niiden poistamisesta on vastuu ennen kaikkea sisäasiainministeriöllä itsellään, kuten 18.1.2007 antamassani lausunnossa olen osoittanut.

7. *"Kuntajakoselvittäjä Pekka Myllyniemellä on vankkaa kokemusta kuntajaon edellytysten punninnasta."*

Sisäasiainministeriö puhuu kuntajakoselvittäjistä ikään kuin kyseessä olisi joku yhdenmukainen ammattikunta, jonka pätevydestä olisi päätettävissä yleisellä tasolla.

Todellisuudessa selvitystehtävä nyt kysymyksessä olevassa kuntajaon muutoshankkeessa on ollut täysin poikkeava siitä, mitä esimerkiksi kahden pienen maaseutukunnan yhdistymisen pohjaksi tarvitaan. Myös selvittäjän pätevyysvaatimukset määräytyvät sen mukaisesti.

Sisäasiainministeriö yrittää häivyttää edelleen sen tosiasian, että Sipoon liitosasiassa selvitettävät ongelmat koskivat ennen kaikkea liitoksen laillisuutta ja rakentamissuunnitelmien maantieteellisten yksityiskohtia. Ne edellyttivät selvittäjältä ennen kaikkea syvällistä kunnallisoikeudellista asiantuntemusta ja erittäin hyvää paikallistuntemusta. Ne molemmat valtiotieteen maisteri Pekka Myllyniemeltä puuttuivat.

Kuten olen lausunnossani 18.1.2007 todennut, tämän seurauksena Pekka Myllyniemi oli vain näennäisesti kuntajakoselvittäjä. Todellisuudessa selvitystyön tekivät tuntemattomat taustatahot, joiden nimet eivät ilmene raportista. Selvittämättä on myös jäänyt, kuinka on mahdollista, että lähes samanaikaisesti julkisuuteen tullut Helsingin kaupunginvaltuuston esityslista ja Myllyniemen raportti saattoivat sisältää täysin identtisiä tekstiosuuksia.

Kuntajakoselvittäjän asettamisessa ja työskentelyssä on monia muitakin virheitä ja kummallisuuksia, joihin sekä omissa aikaisemmissa lausunnoissani että useissa valituskirjelmissä

on kiinnitetty huomiota. Selvittäjän asettamismenettely Sipoon kunnan pikakuulemisineen oli epäasiallinen, selvittäjä voidaan perustellusti katsoa esteelliseksi, selvittäjän työtapa ilman kirjallisia lausuntoja ja muita asiakirjoja oli arveluttava jne.

Kuntajakoselvittäjän heikosta pätevyydestä ja kaikista muista edellä mainituista lopputuloksen luotettavuutta heikentävistä tekijöistä johtuen kuntajakoselvittäjä Pekka Myllyniemen raportti on heikko ja epäluotettava. Sitä ei tule käyttää päätöksenteon pohjana. Näin on valtioneuvostossa sisäasiainministeriön esityksestä kuitenkin tehty.

8. *”Pääministeri Vanhanen ei ollut esteellinen, koska kyseessä on yhteiskuntapoliittinen päätös, joka ei kohdistu välittömästi kenenkään yksityisiin oikeuksiin”*

Sisäasiainministeriö on erityisesti oikeuskansleri Jaakko Jonkan asian yhteydessä antamiin ohjeisiin ja lausuntoihin viitaten katsonut, ettei pääministeri Matti Vanhanen ollut esteellinen ottamaan osaa päätöksentekoon.

Oikeuskansleri Jonkka – jonka oma erikoisala on rikosoikeus – on kuntajakolain mukaisen päätöksenteon todellista ideaa ilmeisen huonosti tuntevana tulkinnut kuntajaon muuttamisesta päättämisen poliittiseksi eikä oikeudelliseksi päätöksenteoksi. Hän näyttää myös pitävän kuntarajoja vain minä tahansa hallinnollisina rajoina, ei itsehallintoyhteisön rajoina, joilla on poikkeuksellinen suoja.

Tältä pohjalta oikeuskansleri Jonkka on päätenyt antamaan ohjeet, jotka ovat ilmeisen virheelliset. Hänen olisi tullut huomata, että tärkein osa päätöksenteosta on ratkaisu siitä, onko kuntajaon muuttamiselle kuntajakolain 3 ja 5 §:issä asetetut edellytykset. Tämän ratkaisun tekemisessä valtioneuvosto on paremminkin tuomioistuimen kuin hallintoviranomaisen asemassa. Poliittinen päätöksenteko rajoittuu tämän jälkeen siihen, että valtioneuvosto voi myös jättää liitoksen suorittamatta, vaikka edellytykset siihen periaatteessa olisivatkin olemassa.

Pääministeri Matti Vanhanen on päätöksentekotilannetta edeltävällä toiminnallaan, kuten 24.7.2007 antamassani täydennyslausunnossa olen osoittanut, tehnyt itsensä asian osapuoleksi. OK 13 luvun säännösten valossa häntä voidaan pitää selvästi esteellisenä ottamaan osaa tämän luonteiseen oikeudelliseen päätöksentekoon. Viimeistään silloin, kun ministeri Mauri Pekkarinen esitti liitosesityksen hylkäämistä lainvastaisena, Vanhasen olisi tullut vetäytyä sivuun.

Pääministeri Vanhanen on siis vastoin sisäasiainministeriön käsitystä ollut esteellinen osallistumaan asiasta päättämiseen.

9. *”Perusteluiden sanamuodosta ilmenee, että ne ovat koskeneet sekä Sipoosta että Vantaasta Helsinkiin siirrettäviä alueita.”*

Sisäasiainministeriö pyrkii torjumaan huomautukset perusteluiden puuttumisesta täysin Vantaasta Helsinkiin liitettävien alueiden osalta väittämällä, että kuntajakolain 3 §:n soveltamista koskenut arvio on ”luonnollisesti” sisältänyt myös Vantaasta liitettävät alueet, vaikka niitä ei olekaan tekstissä mainittu. Arvio on näet tehty ”yhtä kuntaa laajemman alueen näkökulmasta”.

Perustelu ei ole pitävä. Vantaan kaupunki on oma kuntansa, jonka alueiden liittäminen toiseen kuntaan koskeva esitys vaatii omat erilliset perustelunsa. Kuntajakolain soveltamisen kannalta kyse ei ole Sipoon liitoksen epäitsenäisestä kylkiäisestä vaan erillisestä alueliitoksesta, jossa edellytykset Vantaan suhteen on analysoitava erikseen. Vaikka Vantaan kaupunginvaltuusto on äänestyksen

jälkeen hyväksynyt liitoksen, sen on kuitenkin täytettävä myös kuntajakolain 3 §:ssä määritellyt edellytykset.

Sisäasiainministeriö ilmoittaa lausunnossaan, että perusteluna ns. Westerkullan kiilan liittämiseksi Helsinkiin on ”alueellisen yhtenäisyyden vaatimus”. Alue toisin sanoen liitetään Helsinkiin siksi, että sen jälkeen Helsinkiin voidaan liittää alueita Sipoon kunnasta.

Kuntajakolain 3 § ei tunne tällaista kuntajaon muuttamisen perustetta. Koska liitokselle ei ole kuntajakolain 3 §:n mukaisia perusteita, liitos on lainvastainen.

Yhteenveto

Edellä on tarkasteltu vain sellaisia osuuksia sisäasiainministeriön lausunnossa, jotka vaativat oikaisua oikeudellisen merkityksensä takia. Oikaisematta jää vielä suuri joukko substanssia koskevia virheellisiä väittämiä ja tietoja.

Sisäasiainministeriön lausunnossa ei tuoda esille mitään sellaista, joka antaisi allekirjoittaneelle aihetta tarkistaa aiemmin esittämiäni näkemyksiä. Ministeriö jatkaa lausunnossaan edelleen liitoshankkeen ajajien alusta asti johdonmukaisesti noudattamaa linjaa, jossa toistetaan jatkuvasti samoja väittämiä siitä riippumatta, mitä multa tahoilta matkan varrella on esitetty, olipa se miten painavaa tahansa.

Toistan sen johdosta jo aiemmin esittämäni, että

- Sipoon kuntaan kohdistuva liitos on kuntajakolain 3 ja 5 §:ien vastainen.
- Vantaan kaupunkiin kohdistuva liitos on kuntajakolain 3 §:n vastainen.
- Liitoshankkeen valmistelussa on tehty lukuisia menettelyvirheitä.
- Pääministeri Matti Vanhanen oli esteellinen ottamaan osaa päätöksentekoon valtioneuvostossa.

Tämän johdosta valtioneuvoston 28.6.2007 tekemä päätös on kumottava.